

Tudományos könyv- és folyóirat-kiadás. Kiadónk, kiadványaink

Az EME kiadója a kiadványok népszerűsítése, a könyvvásárokon, illetve könyvbemutatókon való részvétel mellett fontosnak tartja az akkreditáció megszerzését, illetve folyamatos fenntartását is. A kiadó rendszeresen megjelenő szakfolyóiratai mellett évente több tudományos kötetet jelentet meg önállóan vagy más kiadókkal, intézményekkel közösen. A 2025-ös évben az EME kiadója összesen 33 kiadványt jelentetett meg, ebből 18 könyv (8 sorozaton kívüli könyv, 10 valamelyik sorozatban megjelenő könyv), 8 folyóirat (négy *Erdélyi Múzeum*, két *Acta Materialia Transylvanica* és két *Orvostudományi Értesítő*), valamint 5 kötet jelent meg más kiadókkal közösen.

Rendszeresen megjelenő szakosztályi kiadványaink közül az *Erdélyi Múzeum* (az Erdélyi Múzeum-Egyesület bölcsészettudományi és társadalomtudományi folyóirata) 2025. évi 1., 2., 3., 4. füzetei jelentek meg (felelős szerkesztő: Varga P. Ildikó, szakszerkesztők: Fejér Tamás, Tánczos Vilmos, Veress Károly, Lang Mark, szerkesztőségi titkár: Papp Kinga), valamint az *Acta Materialia Transylvanica* (főszerkesztő: Bitay Enikő) 7. évfolyamának 2025/1. és 2. száma jelent meg. Az *Orvostudományi Értesítő* 98. kötetének első és második száma jelent meg.

Sorozataink közül az alábbiak bővültek újabb kötettel:

Az *Erdélyi Tudományos Füzetek* esetében a 2025-ös évben egy rendkívül izgalmas kötet látott napvilágot nyelvészeti témakörben: 305. Benő Attila: *Névkontaktusok, névhasználati kontextusok Erdélyben* ISBN 978-606-739-288-3

A *Certamen* sorozatnak 2025-ben két kötete is megjelent, így végre behozta lemaradását: Egyed Emese, P. Kovács Klára, Pakó László (szerk.): *Certamen XII. Előadások a Magyar Tudomány Napján az Erdélyi Múzeum-Egyesület I. Szakosztályában*; Biró Annamária, Egyed Emese, Pakó László (szerk.): *Certamen XIII. Előadások a Magyar Tudomány Napján az Erdélyi Múzeum-Egyesület I. Szakosztályában* ISSN 2393 – 4328

A *Letöltés* kommunikáció- és médiaelméleti sorozat egy kiadvánnyal bővült: 20. Varga Szilvia: *A görgetésen túl (?) Erdélyi magyarok online politikai részvétele* ISBN 978-606-739-290-6

Az *Emberek és Kontextusok* sorozatban idén két kötet látott napvilágot: 27. Tóth Mária Orsolya: *A marosludasi hozzátelepítés története és emlékezete (1903–1989)* ISBN 978-606-739- 286-9; 28. Tekei Erika: *Romániai magyar népköltészeti kiadványok. Folklórkutatás a privát és a nyilvános szféra határán – kutatás, közlés és recepció viszonya* ISBN 978-606-739-293-7 A sorozat szerkesztője Keszeg Vilmos.

A *Műszaki Tudományos Közlemények* sorozat két száma jelent meg 2025-ben, a 22. és 23., Bitay Enikő és Máthé Márton szerkesztésében.

A *Tudomány- és Technikatörténeti Füzetek* 20. kötete jelent meg: Miholcsa Gyula: *A villanyvilágítás története Erdélyben* ISBN 978-606-739-295-1

Új lendületet kapott az *Erdélyi Történelmi Adatok* című sorozat, melynek két kötete látott napvilágot: *Gyulafehérvár város jegyzőkönyvei. II. Gyulafehérvár város törvénykezési jegyzőkönyvei 1617–1643.* Kovács András kéziratát sajtó alá rendezte, bevezetővel, mutatóval ellátta Pakó László. (Erdélyi Történelmi Adatok VI. 3.) ISBN 978-606-739-296-8; *Az erdélyi fejedelmek királyi könyvei. II. 1605–1608. II/1. Bocskai István királyi könyve 1605–1606; II/2.*

Rákóczi Zsigmond királyi könyve 1607–1608. Mutatókkal és jegyzetekkel regesztákban közléteszi Fejér Tamás. (Erdélyi Történelmi Adatok VII. 4–5.) ISBN 978-606-739-298-2 A sorozat szerkesztője Fejér Tamás.

Új sorozat is indult Bitay Enikő szerkesztésében *Ipartörténeti füzetek* címmel, melynek első kötete: ITF 1. Nagy Béla: *A kolozsvári Iparos Egylet története (1860–1945)* ISBN 978-606-739-284-5

Önálló kötetként az alábbiak jelentek meg:

1. Demény Péter: *Balla Zsófia költészete* ISBN 978-606-739-278-4
2. Bányai Éva, Demeter Zsuzsa, Egyed Emese (szerk.): *A század hamutartója: közelítések Mózes Attila szövegvilágához* ISBN 978-606-739-279-1
3. Gyéresi Árpád: *A penicillin kultúrtörténete* ISBN 978-606-739-277-7
4. Böjthe Pál: *Helikon repertórium: 2005–2024* ISBN 978-606-739-281-4
5. Borsodi L. László: *Irodalomgrammatikák: tanulmányok, kritikák 2019–2025* ISBN 978-606-739-283-8
6. Tompa Andrea: *Meghalni szabad: Janovics Jenő történetei 1919–1945 között* ISBN 978-606-739-285-2
7. Gaal György, Offner Robert: *A kolozsvári főiskolai seborvosképzés első évszázada (1775–1872/5). Az Orvos-sebész Tanintézet alapításának 250. évfordulójára* ISBN 978-606-739-287-6
8. Sófalvi András: *Homoródszentmárton templomvára. Esettanulmány az erdélyi templomerődítések történetéhez. The Church-Fortress of Mártiniş. Case Study on the History of Church Fortifications in Transylvania* ISBN 978-606-739-292-0

Más kiadókkal közösen megjelentetett kiadványok:

1. Szenkovics Enikő: *A háromnyelvű Echinox: A romániai német irodalom reprezentációi a folyóirat hőskorában (1969–1989)* ISBN 978-606-739-282-1 (a Szépirodalmi Figyelő Alapítvánnyal, Budapest)
2. Bartha Katalin Ágnes: *Történeti játéktípus és gyakorlat: Prielle Kornélia pályafutásának színházművészeti és társadalmi dimenziói* ISBN 978-606-739-280-7 (az Akadémiai Kiadóval, Budapest ISBN 978-963-664-139-9)
3. Albu-Balogh Andrea, János Szabolcs: *Az irodalom és a kultúra éltető közege: a lokális és a regionális 3.* ISBN 978-606-739-289-0 (Partium Kiadóval. ISBN: 978-606-9673-96-6)
4. Karácsonyi Zsolt: *A nézőt néző néző. Esszék, tanulmányok.* ISBN: 978-606-739-291-3 (Lector kiadóval: 978-606-8957-52-4)
5. Horváth Sz. Ferenc: *Kommunista – zsidó – magyar: Gáll Ernő, a hontalan filozófus* (Kriterion könyvkiadóval: 978-973-26-1346-7)

Kiadónk és kiadványaink minősítése (minősítettése)

A Romániai Tudományos Kutatás Országos Tanácsa (CNCS) hosszú szünet után, 2020 végén akkreditálta a humán tudományok területén működő kiadókat és folyóiratokat, azóta ez a helyzet áll fenn. A kiadó filológia szakterületén A, a történelem- és kultúratudományok, illetve film- és médiatudomány területén B kategóriájú minősítést szerzett.

Az *Erdélyi Múzeum* folyóiratot B kategóriájú tudományos folyóiratként akkreditálták valamennyi szakterületen (filológia, történelem és kultúratudományok, filozófia). Ugyanakkor a 2022-es év nagy eredménye, hogy a folyóirat az Erih Plus minősítést is megszerezte.

A Tudományos Kutatás Nemzeti Tanácsa (CNCS) által A és B minősítésüként elfogadott kiadványok az egyetemi tanárok, doktoranduszok és a romániai tudományos életben részt vevő kutatók számára életbevágóak, ugyanis csak ezek alapján lehet az egyetemi életben előléptetéseket elérni és pályázatokat elnyerni.

Kiadványaink népszerűsítése, terjesztése

Fontosnak tartjuk, hogy kiadónk a hagyományos könyvterjesztési stratégiák mellett (könyvterjesztői hálózat, online bolt, könyvtári cserepéldányok) a különböző könyves eseményeken is jelen legyen. Friss kiadványainkat – az EME székházában szervezett bemutatók mellett, melyekbe bevonjuk az egyes tudományterületek szakértőit – igyekszünk más hazai és külföldi intézetek rendezvényeire is eljuttatni, ott is bemutatni. Mindezek mellett részt veszünk a hazai és magyarországi fesztiválokon, könyves eseményeken. A 2025-ös évben az EME kiadványaival igyekezett minden könyves és tudományos eseményen részt venni.

A már hagyományossá vált éves könyvbemutatóra került sor az MTA Könyvtár és Információs Központjában 2025. január 21-én. Monok István főigazgató köszöntője után Biró Annamária általánosan beszélt a megelőző kiadói év eredményeiről, Varga P. Ildikó főszerkesztő a 150 éves *Erdélyi Múzeum* folyóirat eredményeit ismertette, Bitay Enikő pedig a digitalizációs program jelentőségéről értekezett.

Az év során számos könyvbemutatóra sor került, kötetünket nem csupán saját rendezvényeinken, hanem más intézmények szakmai rendezvényein is bemutatják, értékelik.

Az EME kiadója többértű együttműködési programot működtet a BBTE BTK elsőéves mesterszakos hallgatóival, 2025. április 29-én, a Komp-Press kiadó és az EME kiadója az általuk szervezett eseményen mutatta be Serestély Zalán *Az önértés bogarai* című tanulmánykötetét a kolozsvári Planetáriumban. A BBTE Magyar Irodalomtudományi Intézetének oktatójával László Zsuzsa beszélgetett. Ugyancsak ennek a programnak a keretében került sor 2025. május 21-én Tar Gabriella-Nóra: *Kis Játéknézőhely. Tanulmányok az európai és a magyar színháztörténet köréből*, valamint Egyed Emese: *Igaz barátságnak és szíves szeretetnek tüköre: Florentina* című kötetének bemutatására az Erdélyi Múzeum-Egyesület székházának előadótermében. A szerzőkkel beszélgetett: Jakab Júlia és György Norbert. Moderált: Buna Blanka-Boróka.

Az EME kiadója 2025-ben több könyvfesztiválon is jelen volt kiadványaival, s néhány ilyen eseményen könyvbemutatókat is szervezett. Nagy sikernek örvendett a májusi Sepsibook Könyvfesztivál programja, ahol az EME május 23-án két sepsiszentgyörgyi szerző kötetét mutatta be: Tapodi Zsuzsa *Szövegvilágok között* című kötetét ismertette és a szerzővel beszélgetett: Pieldner Judit, egyetemi oktató; Kerti József *Aranka György költészete* című könyvét bemutatta és a szerzővel beszélgetett Biró Annamária.

A 14. Kolozsvári Ünnepi Könyvhéten június 28-án a Vallásszabadság házában került bemutatásra Demény Péter: *Balla Zsófia költészete* című kötete. A szerzővel Balázs Imre József és Bányai Éva beszélgetett. Ezt követően egy konferenciakötetünket is bemutattuk: *A század hamutartója. Közelítések Mózes Attila szövegvilágához*. Bányai Évával, Demeter Zsuzsával és Egyed Emesével, a kötet szerkesztőivel Biró Annamária beszélgetett. Az Erdélyi Magyar Írók Ligája programjai között kiemelt szerepet kapott egy EME kiadvány bemutatója is: Egyed Emese *Igaz barátságnak és szíves szeretetnek tükrö: Florentina. Régi magyar dráma* című kötetéről Demeter Zsuzsa kérdezte a sajtó alá rendezőt.

2025. november 7-én könyvbemutatóra került sor az EME Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztálya és a Jakó Zsigmond Kutatóintézet közös szervezésében. Gaal György és Robert Offner: *A kolozsvári főiskolai seborvosképzés első évszázada (1775–1872/5)* című kötetét Sipos Gábor és Bogdándi Zsolt ismertette.

A 31. Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvfesztiválon november 14-én Színházi tárgyú könyvek bemutatója címmel három szerző kiadványairól beszélgetett a szerzőkkel Biró Annamária kiadóvezető. A beszélgetés az alábbi kötetek megjelenése és kérdésfelvetései mentén szerveződött: Bartha Katalin Ágnes: *Történeti játéktípus és gyakorlat. Prielle Kornélia pályafutásának színházművészeti és társadalmi dimenziói*; Egyed Emese: *Igaz barátságnak és szíves szeretetnek tükrö: Florentina. Régi magyar dráma*; Tar Gabriella-Nóra: „*Kis játéknézőhely*”. *Tanulmányok az európai és magyar színháztörténet köréből*; Tompa Andrea: *Meghalni szabad. Janovics Jenő történetei 1919–1945 között*. Két további kötetet is bemutattunk a könyvvásáron: Tóth Mária Orsolya: *A marosludasi hozzátelepítés története és emlékezete (1903–1989)* című, az EME Kiadó Emberek és Kontextusok sorozata 27. kötetének szerzőjével Biró Annamária és Keszeg Vilmos beszélgetett. Borsodi L. László: *Irodalomgrammatikák* című, az EME Kiadónál megjelent kötetéről a szerzővel Codău Annamária beszélgetett.

120 éve fejeződött be a marosludasi hozzátelepítés kétnapos rendezvénysorozat második napján került sor Tóth Mária Orsolya: *A marosludasi hozzátelepítés története és emlékezete (1903–1989)* kötetének újabb bemutatójára az andrássytelepi kultúrotthonban 2025. november 30-án.

A 11. Adventi Könyvvásár keretében bemutattuk Borsodi L. László *Irodalomgrammatikák* című kritikakötetét. A szerzővel Biró Annamária és Józsa Anna-Barbara beszélgetett a Központi/Melody Szállóban. Ugyancsak itt került sor Szenkovics Enikő *A háromnyelvű Echinox* című kötetének bemutatójára. A szerzővel Vincze Ferenc beszélgetett.

A XVII. Kommunikációs Napok nyitórendezvényeként került megrendezésre Varga Szilvia: *a görgetésen túl (?)* című, a Letöltés sorozatban megjelent kötetének bemutatójára Vincze Hanna Orsolya és a szerző közreműködésével. December 9-én pedig a Planetáriumban zártuk a kiadói évet Tompa Andrea *Meghalni szabad* című kötetének nagysikerű bemutatójával.

Az EME egyik legfontosabb rendezvényén, a Magyar Tudomány Napja Erdélyben című novemberi, nagyszabású konferencián a különböző szakosztályok eseményein több könyvet is bemutattak. Sor került például az *Erdélyi Múzeum* folyóirat 2025/3. számának bemutatására (Miklós Nóra), és a Certamen XII. és XIII. kötetének bemutatására (Egyed Emese, Pakó László, Weisz Attila, meghívottak: a szerzők és a felelős kiadó). Sor került a Műszaki

Tudományok Szakosztály gondozásában megjelent legfrissebb folyóiratok és sorozatkötetek bemutatójára is.

A fent említetteken kívül köteteink bemutatójára más szakmai eseményeken is sor kerül, konferenciák, emlénapok, ülések és workshopok keretében, ahol a szűkebb szakmai közeg vitatja meg a kiadványok tudományos nívóját.

Kiadónk honlapján részletes adatokkal megtekinthetők és megvásárolhatók kiadványaink. Ezenkívül kiadónk és az EME közösségi oldalán, az EME Instagram-oldalán és a Szabadság napilapban is rendszeresen népszerűsítjük kiadványainkat, megosztjuk a róluk készült ismertetőket.

Kiadványaink közül az *Erdélyi Múzeum* folyóirat számai az LVIII/2006. évfolyamtól (de folyamatosan bővül a korábbi számokkal is), a *Certamen. Előadások a Magyar Tudomány Napján az Erdélyi Múzeum-Egyesület I. Szakosztályában* évkönyv kötetei, illetve 2016 óta a *Dolgozatok az Erdélyi Múzeum Érem- és Régiségtárából* új sorozatának minden kötete elérhető a Central and Eastern European Online Library (CEEOL) nemzetközi adatbázisban. A tartalmakhoz való hozzáférés ingyenes, a felhasználó részéről csupán egy díjmentes regisztrációra van szükség (a tartalmak feltöltését Pakó László végzi). Az időszakos kiadványaink mellett az adatbázisban elérhetők a *Tudomány- és Technikatörténeti Füzetek* sorozat darabjai is és az *Erdélyi Tudományos Füzetek* sorozat több kötete (a tartalmak feltöltését Szilágyi Júlia végzi).

Az *Erdélyi Múzeum* folyóiratot eljuttatjuk az Elektronikus periodika adatbázisba, illetve kiadványaink adatai elérhetők a WorldCat- és a MATARKA-katalógusokban is. Intézményünk 2017-ben szerződést kötött a DeGruyter céggel, majd 2018-ban a Sciendóval (mely az előbbi tudományos művek online terjesztésével foglalkozó részegysége), melynek értelmében 2018-tól az *Orvostudományi Értesítő* folyóirat, a *Műszaki Tudományos Közlemények* sorozat, az *Erdélyi Múzeum*, a *Certamen* és az *Acta Materialia Transylvanica* folyóirat nemzetközi adatbázisokban való terjesztését tesszük lehetővé (DOI-azonosítóval).

Kiadványaink továbbra is megvásárolhatók honlapunkon, székházunkban, illetve a hazai és magyarországi partnerkönyvesboltokban. Itthon, Kolozsvár (Gaudeamus Könyvesbolt, Idea Könyvtér) mellett Baróton (Hunyad Libris SRL), Csíkszeredában (Gutenberg Könyvesbolt), Marosvásárhelyen (Gutenberg Könyvesbolt), Székelyudvarhelyen (Gutenberg Könyvesbolt, Árnika Könyvesbolt) vásárolhatók meg köteteink. Magyarországon a Penna Bölcsész Könyvesbolt, a Bookline, a Líra Könyv Zrt., a debreceni Partium Ház forgalmazza kiadványainkat.

Kiadványaink támogatói

Könyveink és folyóirataink megjelenése a magyarországi Nemzeti Kulturális Alap, a Magyar Tudományos Akadémia, a Magyar Kormány, a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárság, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., a romániai Communitas Alapítvány, az RMDSZ, az ELTE, HTK „Források és adattárak Erdély középkori és kora újkori történetéhez” c. alprogram, a Helikon, a KAB, a Magyar Művészeti Akadémia Művészeti Ösztöndíj Programja, Hargita Megye Tanácsa, Haáz Rezső Alapítvány, az EME Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztálya, a Gedeon Richter, a Szent György Lovagrend, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem 2024/2025-ös fejlesztési alapja, valamint a BBTE Színház- és Film Kar támogatásának köszönhető.

A kiadó honlapja: <http://eme.ro/kiado>.

Felelős kiadó Biró Annamária, szerkesztőségi titkár Papp Kinga, korrektor András Zselyke.

2026. március 01.

Dr. Biró Annamária

Felelős kiadó